5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV. — N-rul 285 **Editia de seară** VINERI 14 (27) OCTOMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — STRĂINĂTATE: 3 luni Lei 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 bani 80
Idem pag. IV . . 50
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunțuri cu informațiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Directori: VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

INAMICUL RESPINS CU PERDERI MARI

Ruperea frontului german la Verdun

FRANCEZII AU CUCERIT DOUAUMONT ȘI THIAUMONT ȘI INAINTEAZA SPRE METZ

Telegramele sosite eri la legațiunile Franței și Angliei din Capitală anunță că trupele franceze, luînd ofensiva la Verdun, au rupt frontul german pe o mare întindere.

In viguroasa lor înaintare, vitezele trupe franceze au recucerit fortul Douaumont și puternica fortăreață Thiaumont. Aceste puncte erau stăpînite de germani din Aprilie a. c. cînd organizaseră ofensiva lor pentru cucerirea Verdunului și care i-a costat peste 500 mii de oameni.

In retragerea lor din fața Verdunului, care se afirmă că e însoțită de o adevărată panică, trupele germane au suferit pierderi îngrozitoare. Numărul prizonierilor este considerabil.

Trupele franceze înaintează acum cu toată puterea spre Metz

* * *

Iată acum primele amănunte, ce ni le transmite o radiogramă, din Paris, asupra marei victorii franceze:

Paris, 12.—Pe frontul Verdunului, după o pregătire intensă a artileriei, atacul francezilor îndreptat pe malul drept al Meuzei a fost deslănțuit la orele 11 și 40. Linia germană, atacată pe un front de șapte kilometri, a fost ruptă pe toată întinderea și pe o adîncime, care la centru atinge 3 kilometri. Satul și fortul Douaumont sunt în stăpînirea francezilor.

La stînga trupele franceze trecînd de fortăreața și ferma Thiaumont au pus stăpînire pe carierele dela Haudromont și s'au stabilit de-alungul șoselei, care duce dela Arans la Douaumont. La dreapta fortului linia franceză trece pe la nordul pădurei Caillette, de-alungul marginei de est a satului Vaux, pe marginea de est a pădurei Fumin și continuă pe la nordul pădurei Chenois și al întăriturei Damloup.

Numărul prizonierilor e foarte mare; pînă acum au fost numărați numai 3500, dintre cari 100 de ofițeri. Materialul de războiu capturat n'a putut fi încă socotit, dar este enorm.

Pierderile francezilor sunt ușoare.

Ofensiva franco-engleză

Englezii întăresc pozițiile cucerite

Paris, 11. — Comunicat britanic: **Poziținea noastră este acum pe deplin consolidată în teritoriile ocupate eri spre Gueudecourt și Les Boeufs. Nimic de semnalat în cursul nopții, în afară de bombardări intermitente de o parte și de alta.**

*

Germanii prețind că cîștigurile noastre de Simbătă între reduta Schwaben și Le Sars ar fi fost plătite cu pierderi mari. E destul să răspundem că acea ai ne-a costat 200 de morți și răniți și ne-a adus mai mult de o mie de prizonieri.

Eficacitatea noilor tunuri engleze

Londra, 9. — Corespondentul special al ziarului Morning Post *care se află cu armata franceză pe frontul de nord, vorbind despre capturarea localității Sailly spune: „Francezii admiră tunurile noui ale englezilor și spun că aceste tunuri sunt cît se poate de perfecționate, ușor de manevrat și de o eficacitate extraordinară. Nu se putea închipui o privelițe mai grandioasă de cît aceste tunuri engleze în plină acțiune, susținînd prin focul lor amorțitor atacul trupelor franceze. Fraternitatea între trupele franceze și engleze care crește mereu prin succesele obținute în comun va juca un mare rol în istoria viitoare". (A. T. E.)*

Atacuri germane respinse

Karnavon, 12.— In noaptea de 9 germanii au încercat două incursiuni contra transeelor noastre de lîngă Gueudecourt, dar una a fost oprită cu pierderi grele de către focul nostru, iar a doua a reușit să străbată în liniile noastre de avantposuri, însă a fost respinsă la timp prin contraatacuri.

La 9 aeroplanele noastre au bombardat două stațiuni de cale ferată din dosul liniilor inamice, lovind un tren în mers și cauzînd pagube construcțiunilor și materialului rulant. 7 aparate inamice au fost doborîte și mai multe altele avariate și forțate să ateriseze. 8 din aparatele noastre lipsesc.

Ultimul comunicat britanic cu data de 11, orele 10 și 48 dim. anunță că terenul cîștigat de noi la 10 în apropiere de Guendecourt și les Boeufs a fost acum complet întărit.

In noaptea de 10 bombardare întermitentă de ambele părți.

Succese engleze

Poldhu, 11 Oct.—Comunicatul oficial britanic anunță că azi după masă, în cursul operațiunilor, pe dreapta frontului nostru de la sud de Ancre, am avansat linia noastră la est de Guendecourt și Les Boeufs, capturînd 1000 de inși din transeele inamice.

In timpul zilei de 10 frontul nostru din apropiere de Lesars a fost puternic bombardat.

La sud de Grandcourt, la 10 după amiază, inamicul și-a adunat forțele pentru atac, dar a fost prevenit de artileria noastră. S'au luat alți 66 prizonieri ca rezultat al luptei dela reduta Schwaben și Lessars, cari prizonieri adăogați la primii dau un total de 1017.

Marele Cartier General

Comunicat oficial No. 60

Din 13 Oct. 1916, ora 7 dim

Frontul de Nord si Nord-Vest:

La Vest de Tulgheș, acțiuni de artilerie. S'a luat muntele Kereckhavas, la Sud de Bicaz.

In valea Trotușului, situația neschimbată.

In valea Uzului, inamicul a fost respins spre Vest, până la dealul Nasolii.

In valea Oituzului, acțiunea continuă dincolo de frontieră. S'au luat prizonieri 1 ofițer și 137 oameni de trupă.

In resumat, pe frontiera de Vest a Moldovei, după lupte crîncene inamicul a fost aruncat dincolo de graniță și nu mai ocupă azi decît colțul cuprins între Sulța și Trotuș si o mică parte din valea Uzului. Pierderile sale sunt foarte mari.

In valea Buzăului, la Tabla-Buții, Bratocea și Predeluș, nimic nou.

Acțiunea continuă la Sud de Predeal; atacurile inamice au fost respinse.

In regiunea Dragoslavele s'au respins atacurile violente ale inamicului.

In valea Oltului, nimic nou.

In valea Jiului, inamicul a înaintat în regiunea la Vestul văii; generalul Dragalina, comandantul armatei, a fost rănit pe cînd conducea operațiile în acea parte.

La Orșova, foc de artilerie.

Frontul de Sud și Sud-Vest:

Pe Dunăre, câteva focuri de artilerie.

In Dobrogea, nimic nou.

Incredere!

Un lucru care nu trebuie să se piardă din vedere, este că presiunea ce se exercită acuma asupra forțelor noastre, ese *tot* ce se poate pune în linie în contra noastră de către inamicii noștri, că este din partea lor o sforțare extremă, dincolo de care nu mai este nicio rezervă, niciun isvor de reîmprospătare de forțe. Este un joc de *ultima carte*, cum se zice. Iar din această constatare, sunt concluzii cari se impun, și trebuie să avem atențiunea îndreptată asupra lor.

Cea dintîi este că o împotrivire eficace din partea noastră va echivala cu o victorie decisivă. Odată acest asalt de extremă încordare sfărîmîndu-se de împotrivirea bărbătească a oștilor noastre, el nu va mai putea fi alimentat de nicăirea, nu va putea fi reluat „cu noui forțe", ci după primele simptome de obosire, de slăbire — cari sperăm că nu vor întîrzia să se producă — partida va fi iremediabil pierdută pentru inamic, și la rîndul său el nu va mai fi în stare să opună serioasă rezistență reluării ofensivei și presiunii din partea noastră.

Pierderile ce am pricinuit și pînă acuma inamicilor, judecînd după comunicatele oficiale despre luptele din urmă, și chiar după unele mărturisiri din partea cealaltă, au fost foarte însemnate și vor continua a spori în măsură tot mai mare. Pe de altă parte este evident că marea presiune îndreptată împotriva noastră e cu neputință să fie *de durată*, de oarece în acest timp puterile centrale au nevoie de forțele lor spre a face față și în alte puncte vulnerabile ale liărțuitului și puternic sguduitului lor front.

Intr'aceasta stă însemnătatea decizivă a rezistenței noastre ce *știm*, și fără nicio îndoială că dela cei dintîi și pînă la cel din urmă din oștenii noștri cu toții sunt pătrunși de marele, de epocalul rol ce le incumbă, nu numai pentru apărarea de știrbire a pămîntului strămoșesc, dar și pentru grăbirea întorsăturii hotărîtoare a marelui războiu al popoarelor.

La rîndul lor, aliații noștri prețuiesc, de sigur, nu mai puțin însemnătatea puternicei împotriviri române și necesitatea, pentru cauza comună, de a-și reînoi atacurile viguroase din partea lor. Italienii au făcut-o și o fac, ceilalți nu vor întîrzia de sigur de a prinde momentul pe care îl aduce cu sine ținerea în loc din partea noastră și fărămițarea acelor forțe al căror scop și plănuire era, după tactica cunoscută, o înaintare, o lovitură *repede*. Calculul cu *repeziciunea* dînd greș, repezeala se va găsi într'un ipas din care toată organizația de balotare a trupelor de pe un front pe altul nu va mai putea scoate pe inamic, nu va mai putea fi de folos.

Nu ridicați de pe jos CUTII de BOMBOANE, RAHAT, PACHETE DE CIOCOLATA JUCARII, BATISTE SAU ORICE FEL DE LUCRURI. Deprindeți pe copii să se îndepărteze de ele și să nu primească nimic dela persoane străine.
Când găsiți asemenea obiecte, anunțați îndată autorităților.

Această îndoită încredere, — încrederea în virtosia și virtutea ostirilor române în primul rînd, apoi și încrederea în acțiunea aliaților, într'o nouă și curîndă deslănțuire a tuturor formidabilelor lor preparațiuni, despre a căror hotărîtă superioritate au și dat atît de puternice dovezi în luptele din urmă, — trebuie să fie sentimentul cu care cu toții avem să privim în fața desfășurării evenimentelor ce au să vină.

„Victoria noastră poate fi întîrziată, ea nu poate fi înlăturată", — e cuvîntul sfînt, în a cărui împlinire nu putem să avem nici cea mai mică îndoială. Nicio slăbire în sentimentul public, după cum nicio slăbire nu este în brațul apărătorilor patriei. Cu încredere încă odată și întotdeauna: sus inimele!

al. i. h.

Vizita

academicianilor spanioli în Franța

Lyon, 12. — Delegația academicianilor spanioli a fost primită astăzi, în mod solemn, la primăria din Paris. Președintele consiliului comunal a amintit vizitele făcute la Paris de Alphonse Treize, care, „în timpul păcii, ne-a cucerit inimile, iar acum — de cînd ducem războiul — și-a dobîndit titluri neperitoare la recunoștința noastră".

Senatorul Gomez Ocana a răspuns:

„Sunt fericit să adresez cuvîntul reprezentanților acestui mare oraș Paris, care nu e numai inima Franței, ci și focarul veșnic nestins de unde radiază asupra lumii ideile frumoase și generoase.

In clipele acestea atît de grave, sunt fericit să regăsesc Parisul tot așa de viol, tot așa de primitor ca și altădată și ne închinăm, atît colegii mei cît și mine, în fața acestei seninătăți încrezătoare, a cărei însemnătate și măreție le simțim."

La „Societatea oamenilor de litere", romancierul Pierre Mille a amintit tot ce literatura franceză datorează inspirației cavalerești spaniole și a spus distinșilor vizitatori că, în cursul călătoriei lor pe front, se vor putea întreține spaniolește cu generalul Joffre.

Situația militară

Știri bune, în sfîrșit, după atîtea zile de așteptare.

Lupta dela Verdun, care durează de șapte luni de zile, cea mai mare luptă din acest cel mai mare războiu, s'a hotărît în folosul Fancezilor.

Frontul german teribilul clește cu care Germania voia să doboare Franța, clește pentru alcătuirea căruia nemții au cheltuit peste o jumătate de milion din cei mai aleși soldați — frontul german a fost spart.

Poziținni pe cari Germanii le stăpîneau de luni de zile au fost recucerite și oastea franceză înaintează spre Metz. Primele relațiuni povestesc despre capturarea unui mare număr de prizonieri și a unei însemnate cantități de material de războiu.

Trebuie altă dispoziție sufletească și ceva mai mult timp ca să amănunțim însemnătatea victoriei franceze.

Vom spune pentru moment că e o mare victorie, ale cărei urmări se vor resimți în curînd.

Germania își pusese aci, dela începutul primăverei, punctul de greutate al acțiunii sale militărești, trimețînd frunțea trupelor sale sub comanda Moștenitorului însuși al tronului german. După șapte luni de zile de sforțări colosale, atacul se prăbușește.

Nu e nici o exagerare dacă vom spune că faptul acesta de arme al Franței înseamnă adevăratul început al ofensivei franceze, precum victoria dela Marna a însemnat sfîrșitul ofensivei germane, pe frontul apusan.

Trăiască Franța!

Războiul submarin

— Germanii scufundă vase neutre —

Lyon, 13. — Cu privire la vasele a căror distrugere au anunțat-o eri submarinele germane, e de relevat că au scufundat vase cu pavilion neutru.

Au pierit: un vapor, trei corăbii suedeze, două corăbii grecești, încă două vapoare, și doisprezece oameni ai vaporului grec Embricos. *Sunt temeri că și căpitanul și cincisprezece oameni ai vaporului olandez* Fortuna *au avut aceeași soartă.*

Pe frontul macedonean

O nouă înfrîngere bulgară pe Cerna

Paris, 11. — La nord de Romanes trupele noastre au pătruns într'o transee inamică în sectorul Mukakovo făcînd 20 prizonieri.

Pe Cerna germano-bulgarii au dat noui contra-atacuri, dar au fost sfărîmate de artileria sârbă.

Aliații noștri atacînd la rîndul lor transeele bulgare pe o adîncime de 800 metri au pricinuit pierderi sîngeroase inamicului. Am făcut 50 de prizonieri.

La aripa stîngă a trupelor aliate, terenul desfundat de ploi, împiedică operațiunile.

Sârbii înaintează

Londra, 9. — In Macedonia sârbii înaintează pînă la Baldenzi care este situat la nord de Brod, la o depărtare de 4 mile. Această nouă ispravă a armatei sârbești pericliteză foarte mult flancul bulgăresc la sud-vest de Kenali. (A. T. E.).

ASASINAREA LUI STURGKH

Londra, 9. — O telegramă din Londra anunță că asasinarea lui Stuergkh, primul ministru austriac, comis de Fridrich Adler a produs o profundă impresie la Berlin, Viena și Budapesta. Corespondentul ungar al ziarului „Morning Post" spune că Friedrich Adler este evreu, dr. în drept și fiul faimosului dr. Victor Adler, care împreună cu dr. Ellenbogen și deputatul Pernerstorfer a întemeiat partidul social-democrat în Austria. Fr. Adler este editorul unei reviste socialiste săptămînale, este cunoscut ca un politician înflăcărat care a luptat ani de zile contra influenței lui Stuergkh. Același corespondent spune că criza politică a intrat într'o fază și mai periculoasă; cu toate că am fi putut crede că din momentul ce un obstacol al guvernului constituțional a fost înlăturat, situația ar putea să se clarifice. Cu siguranță că acest fapt nu este făcut să ridice moralul populației austro-ungare, ci el este mai de grabă consecința politicei de opresiune de pînă acum; revoluția are să înceapă dacă delegațiile nu sunt convocate și dacă țara nu este guvernată în mod constituțional

Corespondentul din Roma al ziarului „Morning Post" spune că asasinarea d-lui Stuergkh a produs o mare impresie la Roma. Asasinul este o persoană cunoscută, traducătorul lui Carducci, Parini și Fusimato sen, deputatul iredentist, Ex ministru Barzilai spune că Stuergkh este responsabil, că prințul de Hohenlohe a lansat decretul contra italienilor din Trieste și totdeodată el este autorul notei către Serbia care a provocat războiul actual. D. Barzilai vede în acest asasinat o probă a marei nemulțumiri a poporului austriac, care ne putînd să-și manifeste prin viu grai, sentimentele lui, le exprimă în mod violent prin gura revolverului.

„Giornale d'Italia" spune că Adler nu este nici anarhist, nici un paria, el a fost împins de motive politice pentru a răzbuna trădarea poporului bohem, pentru a protesta contra politicei fatale care conduce Imperiul la ruină și mai cu seamă pentru că Stuergkh voia să suprime orice manifestare a opiniei publice. (A. T. E.).

Menirea latinității

IN BALCANI

— Italia și România —

Intr'un articol însuflețit de dragoste către România și de căldura latinității, ziarul italian „Ordine" ilustrează luptele din sectorul dobrogean și din Carpați. Observînd că oastea română s'a sprijinit, în operațiunile sale, de acea linie de apărare naturală care se întinde de la Dunăre la mare și pe care împăratul Traian a transformat-o într'un „valium" puternic, ziarul sus pomenit scrie:

„Gîndul părintesc al lui Traian ocrotește și astăzi pe strănepoții săi dela Dunăre, lucrările militare presărate de ei dealungul hotarelor Daciei „felix" ca s'o fercească de răutatea dușmanilor, apără încă și acuma pe moștenitoarea Daciei, pe România de astăzi, de sălbăticia barbarilor moderni. Tot Roma încă o apără sub aripele sale nemuritoare!

„Ce știu ucenicii culturei gotico-saxone de acest fir tainic care unește dealungul veacurilor dealungul mileniilor, cugetări, inimi, lucruri?

„Mai deunăzi, organul financiarilor și speculatorilor evreo-germani, — „Frankfurter Zeitung" — își bătea joc de entuziasmul care a cuprins întreaga suflare italienească cînd s'a aflat la noi de hotărîrea bărbătească a Regelui și a guvernului român, și scria cu cinism inconștient: „Roma e în sărbătoare în urma isprăvei a tîlharești a colonței dace, care și-a regăsit astfel menirea strămoșească. Numele României e astăzi pe buzele celui din urmă necărturar din Roma. Trimiterea Lupoaicei la București e (?) un caraghioslîc. Cele două popoare se vor căi".

„Deplîngem pe acești idolatri ai materialismului istoric și ai realismului monetar; dar, ca buni latini, ne bucurăm de orbirea lor. N'au crezut ei oare că Bülow cu cîteva lăzi de decorații și cîteva milioane de mărci va înlănțui pornirea care împingea Italia spre întregirea neamului și făurirea nouei sale puteri? N'au crezut oare că prin amenințări, momeli și conrupții, vor putea împiedica pe români să se reîntoarcă la leagănul naționalității lor, realcătuind Dacia lui Traian, reînoind minunea lui Mihai, înfăptuind visul secular al neamului românesc?

„Ceea ce nu se vede la Frankfurt și la Berlin, se simte la Roma și la București. Italia și România au regăsit urmele Romei și le vor călca împreună, îndeplinindu-și noua lor menire. E orb acela care nu vede că Italia de pe malurile Adriaticei și România de pe coastele mărei Negre sunt ursite să pregătească o nouă istorie în Orientul european.

„Iată de ce nici o țară din lume nu se bucură ca Italia din adîncul inimei, de succesele României, socotindu-le ca succesele sale proprii. Nu e numai o țară latină care se bucură de o nouă izbîndă a latinității, nu e numai bătrîna mamă care se fălește de vrednicia fiicei sale depărtate; nu e numai aliata care e mulțumită de progresele aliatei sale; dar e „Italia de mîine" care vrea ca „Romînia de mîine" să fie tare și mare, ca să poată împărtăși cu dînsa opera de civilizație pe care amîndouă sunt chemate s'o îndeplinească dela Alpi la Carpați."